MAHARASHTRA ADMINISTRATIVE TRIBUNAL

NAGPUR BENCH NAGPUR

ORIGINAL APPLICATION NO. 772/2021(S.B.)

Shri Vipin Vijay Bhandakkar,
Aged about 29 years, R/o
Pathanpura Ward, Jod Deul Chowk,
Bonde Dhotre's House,
Chandrapur.

Applicant.

Versus

1) The State of Maharashtra,
Through its Secretary,
Department of Urban Development,
Mantralaya, Mumbai.

2) Director Town Planning,
Department of Town Planning &
Valuation, Central Building,
Pune-411001.

3) Municipal Council, Katol,
District Nagpur, through its
Chief Officer.

Respondents

Smt. K.N.Saboo, counsel for the applicant.
Shri V.A.Kulkarni, Ld. P.O. for the respondents.

Coram:-Hon'ble Shri M.A.Lovekar, Member (J).
Dated: - 8th September 2022.

JUDGMENT

Judgment is reserved on 25th August, 2022.

Judgment is pronounced on 8th September, 2022.

Heard Smt.K.N.Saboo, learned counsel for the applicant and Shri V.A.Kulkarni, learned P.O. for the Respondents.

2. Case of the applicant is as follows.

The applicant holds the post of Planning Assistant in Municipal Council, Katol. Crime No.58/2021 was registered against him at Katol Police Station under Section 7 of the Prevention of Corruption Act. He was arrested on 07.02.2021 and was in custody till 15.02.2021. He was in custody for more than 48 hours. This amounts to deemed suspension under Rule 4(2) of the M.C.S. (Discipline and Appeal) Rules, 1979. By application dated 31.03.2021 (Annexure A-5) the applicant sought permission for resuming duty. He also made representations dated 07.06.2021 (Annexure A-6) and 24.06.2021 (Annexure A-7) to respondent no.2 to revoke his deemed suspension. His suspension is required to be revoked in view of legal position set out in the G.R. dated 09.07.2019 (Annexure A-8) issued by G.A.D., Government of Maharashtra. Hence, this O.A.

3. Reply of respondents 1 and 2 is at pages 29 to 35. The respondents have relied on the following-

(1) Communication dated 02.03.2021 (Annexure R-1) made by respondent no.2 to respondent no.1stating therein as under-

०६. महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ च्या नियम ४(२)(अ) नुसार शासकीय कर्मचा-याला फौजदारी आरोपाखाली किंवा अन्यथा अटक करुन ४८ तासांहून अधिक काळ पोलीस किंवा न्यायालयीन अभिरक्षेमध्ये ठेवले असेल तर, त्याला अटकेत ठेवल्याच्या दिनांकापासून निलंबनाधीन ठेवले असल्याचे मानले जाईल, अशी तरतूद करण्यात आली आहे.

०७. श्री.गायकवाड आणि श्री.भांदकर यांना दिनांक ०७.०२.२०२१ रोजी पहाटे ०२.३८ वाजता अटक करण्यात आली. मा.विशेष न्यायालयाने या दोन्ही कर्मचा-यांना दिनांक ०८.०२.२०२१ पर्यंत पोलीस कोठडी आणि दिनांक ०८.०२.२०२१ पासून दिनांक २२.०२.२०२१ पर्यंत न्यायालयीन कोठडी मंजूर करुन, त्यांचा जामीन नाकारुन, कारागृहात रवाना केले आहे. त्यामुळे संबंधितांचा अटकेतील कालावधी ४८ तासांहून अधिक काळ येतो. त्यामुळे, श्री.गायकवाड आणि श्री. भांदककर यांचे, अटकेच्या दिनांकापासून म्हणजेच दिनांक ०७.०२.२०२१ पासून, मानीव निलंबन करावे लागेल.

०८. उपरोक्त वस्तुस्थिती आणि महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ च्या नियम ४ आणि नियम १२ मधील तरतुदी विचारात घेऊन, श्री.गायकवाड, सहायक नगर रचनाकार (श्रेणी-१) (गट-ब) आणि श्री.भांदककर, रचना सहायक यांचे मानीव निलंबनाचे आदेश, शासनस्तरावरुन निर्गमित करण्याची विनंती आहे.

(2) Letter dated 11.02.2021 (Annexure R-2) received by respondent no.2 from A.C.B., Nagpur about arrest of the applicant and one Gaikwad in Crime No.58/2021 on 07.02.2021.

(3) Reply dated 30.09.2021 (Annexure R-3) sent by respondent no.2 to the applicant stating therein as under-

०२. नगर रचना आणि मूल्यनिर्धारण विभागातील रचना सहायक या पदावरील कर्मचा-यास निलंबित करण्याचे अधिकार नियुक्ती तथा शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी म्हणून संचालक, नगररचना यांना आहेत. तर, सहायक नगर रचनाकार (गट-ब) या पदावर कार्यरत कर्मचा-यास निलंबित करण्याचे अधिकार नियुक्ती तथा शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी म्हणून शासनास आहेत.

ज्या प्रकरणात दोन किंवा अधिक शासकीय कर्मचारी संबंधित असतील, अशा प्रकरणी एकत्रित कार्यवाही करण्याचे अधिकार, महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ च्या नियम-१२ मध्ये नमूद तरतुदीनुसार, सर्वोच्च प्राधिकरण म्हणून शासनास आहेत. यास्तव, तसा प्रस्ताव दिनांक ०२.०३.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास सादर करण्यात आला असून, त्यावर शासनस्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

दिनांक ०९.०७.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये शासकीय अधिकारी कर्मचा-यांच्या निलंबनाबाबत दोषारोपपत्र बजावण्याबाबत पुढीलप्रमाणे निकष नमूद केले आहेत-

(१) संबंधित अधिकारी यांच्याविरुद्ध सक्षम न्यायालयात अभियोग चालविण्यास सक्षम प्राधिका-याने मंजुरी दिलेली असावी;

(२) संबंधित अधिकारी यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरु करण्यात येऊन, दोषारोपपत्र बजावण्यात आलेले असावे;

(३) संबंधित अधिकारी यांचा निलंबन कालावधी एक वर्षाहून अधिक झालेला असावा.

तसेच दिनांक ०९.०७.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील सूचना (ब) येथे नमूद सूचना, जे शासकीय सेवक फौजदारी गुन्हयाव्यतिरिक्त अन्य कारणांसाठी निलंबित झाले असतील, त्यांच्यासाठी लागू होईल. कारण सूचना (क) येथे असे नमूद आहे, की फौजदारी प्रकरणात विशेषतः लाचलुचपत प्रकरणी निलंबित शासकीय

सेवकांवर विभागीय चौकशी सुरु करुन दोषारोपपत्र बजावण्याबाबत आवश्यक तो अभिलेख लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने संबंधित प्रशासकीय विभागास उपलब्ध करुन देणे आवश्यक राहील.

विभागीय चौकशी सुरु करण्यासाठी आवश्यक तो अभिलेख उपलब्ध करुन देण्याची जबाबदारी लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाची आहे. सदर अभिलेख लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, नागपूर यांनी अद्याप उपलब्ध करुन दिला नसून, तो प्राप्त झाल्यानंतरच अभियोग दाखल करण्यासाठी पूर्वमंजुरी देणे आणि दोषारोपपत्र बजावणे अशी कार्यवाही करुन, तदनंतरच निलंबन आढावा, निलंबन कालावधी ९० दिवसांपेक्षा अधिक झाला असल्यामुळे, घेणे शक्य होईल. तथापि , ही संपूर्ण कार्यवाही एकत्रित कार्यवाही अंतर्गत शासनस्तरावरुन होणार आहे. यास्तव, आपली सेवेत पुन:स्थापित करण्याची विनंती सद्य:स्थितीत मान्य करता येणे शक्य नाही.

(4) Letter dated 14/16.06.2021 (Annexure R-4) written by respondent no.2 to S.P., A.C.B., Nagpur stating therein as under-

०२. श्री.गायकवाड आणि श्री.भांदककार यांचे दिनांक ०७.०२.२०२१ पासून मानीव निलंबन करावे लागणार आहे. त्यामुळे दिनांक ०९.०७.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयात नमूद सुचनांनुसार त्यांच्याविरुद्ध ९० दिवसांत दोषारोपपत्र बजावणे आवश्यक होते. मात्र, प्रस्तुत प्रकरणी आपल्या कार्यालयाकडून अद्याप कोणताही अभिलेख या कार्यालयास प्राप्त झालेला नाही. त्यामुळे संबंधित कर्मचा-यांविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरु करता आलेली नाही. यास्तव, सदर प्रकरणाचा तपास पूर्ण झाला असल्यास, तपासाची सर्व कागदपत्रे आणि सविस्तर अहवाल तातडीने पाठविण्यात यावा, म्हणजे पुढील कार्यवाही करणे या कार्यालयास शक्य होईल.

(5) G.R. dated 12.02.2013 (Annexure R-5) heading / subject of which is as follows-

भ्रष्टाचार प्रतिबंध अधिनियम १९८८ अंतर्गत अभियोग दाखल करण्यास मंजूरी देण्याबाबत.

4. The respondents have placed on record order dated 28.10.2021 (Annexure R-6) passed by respondent no.1 which *inter alia* states-

त्याअर्थी, आता उक्त श्री.विपीन विजय भांदककार, रचना सहायक (गट-ब) हे महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ च्या नियम ४ च्या पोट-नियम ४(२)(अ) मधील तरतुदींनुसार पोलीस कोठडीत स्थानबद्ध केल्याच्या दिनांकापासूव म्हणजेच दि.०७.०२.२०२१ पासून निलंबित झाल्याचे मानण्यात येत आहे आणि ते पुढील आदेशापर्यंत निलंबित राहतील.

5. Thereafter, by order dated 01.11.2021 (Annexure R-7) subsistence allowance payable to the applicant was raised from 50% to 75%.

6. The applicant has relied on the G.R. dated 09.07.2019 (Annexure A-8) which states-

शासन निर्णय :-

निलंबित शासकीय अधिकारी / कर्मचा-यांच्या निलंबनाची कारणे व त्यांचे गांभीर्य यानुसार त्यांच्या प्रकरणांचा आढावा घेण्यासंदर्भात शासनाने वेळोवेळी वर संदर्भामध्ये दर्शविल्यानुसार शासन निर्णय निर्गमित केले आहेत. श्री.अजयकुमार चौधरी विरुध्द युनियन ऑफ इंडिया (सिव्हिल अपिल क्र.१९१२/२०१५) मध्ये मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दि. १६/०२/२०१५ रोजी दिलेल्या निर्णयाच्या परिच्छेद १४ मधील आदेश खालीलप्रमाणे आहेत.

We, therefore, direct that the currency of a Suspension Order should not extend beyond three months if within this period the Memorandum of Charges/ Chargesheet is not served on the delinquent officer/employee; if the Memorandum of Charges/Chargesheet is served a reasoned order must be passed for the extension of the suspension. As

in the case in hand, the Government is free to transfer the concerned person to any Department in any of its offices within or outside the State so as to sever any local or personal contact that he may have and which he may misuse for obstructing the investigation against him. The Government may also prohibit him from contacting any person, or handling records and documents till the stage of his having to prepare his defence. We think this will adequately safeguard the universally recognized principle of human dignity and the right to a speedy trial and shall also preserve the interest of the Government in the prosecution. We recognize that previous Constitution Benches have been reluctant to quash proceedings on the grounds of delay, and to set time limits to their duration. However, the imposition of a limit on the period of suspension has not been discussed in the prior case law, and would not be contrary to the interests of justice. Furthermore, the direction of the Central Vigilance Commission that pending a criminal investigation departmental proceedings are to be held in abeyance stands superseded in view of the stand adopted by us.

२. मा.सर्वोच्च न्यायालयाने वरीलप्रमाणे दिलेल्या दि.१६/०२/२०१५ च्या निर्णयाचे अनुषंगाने केंद्र सरकारचा दि.२३ ऑगस्ट, २०१६ रोजीचा कार्यालयीन आदेश सोबत जोडला आहे. मा.सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय व केंद्र सरकारचा कार्यालयीन आदेश पाहता निलंबित शासकीय कर्मचा-यांना ९० दिवसांच्या मुदतीत दोषारोप पत्र बजावून त्यांच्या निलंबनाच्या आढाव्या संदर्भातील तरतुदी सुधारण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

<u>शासन निर्णय :-</u>

९. या अनुषंगाने शासकीय कर्मचा-याच्या निलंबनाचा आढावा घेण्यासंदर्भात पुढीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

i) निलंबित शासकीय सेवकांच्या ज्या प्रकरणी ३ महिन्यांच्या कालावधीत विभागीय चौकशी सुरु करुन दोषरोप पत्र बजावण्यात आले आहे, अशा प्रकरणी निलंबन केल्यापासून ३ महिन्यात निलंबनाचा आढावा घेऊन निलंबन पुढे चालू ठेवावयाचे असल्यास त्याबाबतचा निर्णय सुस्पष्ट आदेशासह (कारण मिमांसेसह) सक्षम प्राधिका-याच्या स्तरावर घेण्यात यावा.

ii) निलंबित शासकीय सेवकांच्या ज्या प्रकरणी ३ महिन्यांच्या कालावधीत विभागीय चौकशी सुरु करुन दोषारोप पत्र बजावण्यात आले नाही, अशा प्रकरणी मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे आदेश पाहता, निलंबन समाप्त करण्याशिवाय अन्य पर्याय राहत नाही. त्यामुळे निलंबित शासकीय सेवकांबाबत विभागीय चौकशीची कार्यवाही सुरु करुन दोषारोप पत्र बजावण्याची कार्यवाही निलंबनापासून ९० दिवसांच्या आत काटेकोरपणे केली जाईल याची दक्षता/खबरदारी घेण्यात यावी.

iii) फौजदारी प्रकरणात विशेषतः लाचलुचपत प्रकरणी निलंबित शासकीय सेवकांवर विभागीय चौकशी सुरु करुन दोषारोप पत्र बजावणेबाबत आवश्यक तो अभिलेख लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने संबंधित प्रशासकीय विभागास उपलब्ध करुन देणे आवश्यक राहील.

7. Admittedly, so far Departmental Enquiry has not been initiated against the applicant by issuing charge sheet. Date of his deemed suspension, as reflected in suspension order dated 28.10.2021 (Annexure

R-6) is 07.02.2021. In view of aforementioned legal position suspension of the applicant is required to be revoked. Hence, the order.

ORDER

The O.A. is allowed in the following terms-

Order of deemed suspension of the applicant w.e.f. 07.02.2021, as affirmed by order dated 28.10.2021, is quashed and set aside. The respondents shall pass consequential order within 15 days from today. No order as to costs.

(M.A.Lovekar)
Member (J)

Dated – 08/09/2022

I affirm that the contents of the PDF file order are word to word same as per original Judgment.

Name of Steno	:	Raksha Shashikant Mankawde
Court Name	:	Court of Hon'ble Member (J) .
Judgment signed on and pronounced on	:	08/09/2022.
Uploaded on	:	08/09/2022.